

ფერმალსა :თ:

**ჩახაմის წმიდა ცდათანგელისი,
რამასკელ ხათალიკოზისა, პათილად-მძღისა მოღუანისამ***

ამსა სევეროს მეფისასა, ქალაქ-
სა წამასკისასა, დადვა ბრძანე-
ბად უშველომან მან და აღავსო
ყოვლითურთ სიბოროტისა სიტყვითა
მრისხანც, რამეთუ ესუა მას მეგობარი ერთ-
გული, რომელსა ერქუა ხომისი, და იყვნეს იგი-
ნი ვითარცა მგელნი, რომელნი ჭამენ ჭორცასა
საცხოვართასა უწყალოდ. ზა რბიოდა ხომ-
სი ყოველთა ადგილთა, რახთა ალაშფოთნეს
ჟკლესიანი ტრისტისი და შვილნი მისი შეჰ-
რინეს შეგინებულსა საჭმელსა, რახთა უზორ-
ვიდენ ეშმაკთა, წარმწყმედელთა კაცთა ნა-
თესავისათა. შაშინ ტრისტეანენი განიბნინეს,
რახთა არა შეუდგენ სიცრუესა უღმრთოთა-
სა, არამედ რახთა მოსწყდენ სარწმუნოები-
სათვს ტრისტის იმრთისა ჭეშმარიტისა, და
დაუტევნეს მათ სახელნი წარმავალნი, რახთა
ცხორებად საუკუნო დაიმკვდრონ იმრთისა
მიერ. ზა ფრიადი ღონე ყვეს და დაითმინეს
ჭირი სევეროზ მეფისაგან.

II. შაშინ გამოჩნდა კაცი ვინმე ქალაქსა წამასკეს, რომელსა ერქუა ცგათანგელე. სე იყო ნათესავისაგან ჟურიათასა, შვილთაგან ჟენიამენისთა, და ტომი წმიდისა სავლო-
სი, მოციქულისად. ზა იყო კაცი ესე კეთი-
ლად-მოლუანც, და იქმოდა ქველის საქმესა. ცმან დასთესა სიტყუად ჭეშმარიტი და მო-
იმკო მჭელეული, იფქლისად ნაყოფი უბინო, და აოტა ცოდვად და სინანულად მოიზიდვი-
და მრავალთა მართლმადიდებელთა. წოლო მტერი ეშმაკი, რომელი მარადის არა დას-
ცხრების ბოროტის-ყოფად მორწმუნეთა მი-
მართ, რახთა დაქსნეს ღმრთის-მსახურებად, ასწავა, რომელნი მას უამსა მთავარნი იყვნეს,
რახთა ჰეგუემდენ ტრისტეანეთა, რომელნი ვაქსენენით კაცნი იგი ღმრთის-მსახურნი. შაშინ ასწავა უშველოსა მას მეგობარსა მე-
ფისასა, ლამით მივიდა მისა და გამოუცხა-
და გულსა მისა ბოროტნი სიტყუანი, რახთა

10 მოუწოდოს კაცსა მას და ისწავოს სახელი
მისი და განგებად. ზა ვითარცა მოვიდა წმი-
და ცგათანგელო, ჰრქუა მას: «მოვედ მორ-
ჩილებად სევეროზ მეფისა, და ნუ განაშორებ
ტრისტეანეთა გებისაგან ღმერთთასა, არამედ
15 მოიყვანენ მწუხრსა ამას, რახთა უზორონ,
და ჭამონ მათ წინაშე ნაგები ჟრმიონისი და
ბიოსი და სერეკლოსი, და ნუ იმარხვენ.
სირველად შენ ხოლო უგე, და წარუდგინე
მსუერპლი რჩეული ღმერთთა, და უზორე
20 გულეკეთილად, რომელნი უკუდავ არიან. ზა
ეგ სევეროს მეფესა, რახთა მოგანიჭოს სა-
ფასც ფრიადი».

III. ზითარცა ესმა ესე ცგათანგელეს, დაი-
ბეჭდა ჯუარი ყოველსა გუამსა მისასა, მიუგო
25 და ჰრქუა მას ესრტი: «გესმაა შენ, ყოველი
კაცი ხატი არს იმრთისად, ქომელი იგი გა-
მოუკულეველ არს და იგი მხოლოდ არს დამ-
ბადებელი ყოვლისად?! თქუენ რასა მაწვევთ
მე ზორვად ღმერთთა, რომელთა სული არა
30 უთქს. ცრა ჯერ-არს წინანარმეტყულისად,
რახთამცა წარწყმიდა თვსი მადლი, და არცა
მოწამისად, არამედ რახთა დაიცვეს შველი
თვსი წინაშე ყოველთასა. წინანარმეტყულ-
თა და მოციქულთა იმრთისაგან ისწავეს და
35 წმიდათა მოწამეთა მათგან დაემტკიცნეს. ცრა თუ დააყდუნებს მოწყალებასა ცკასა,
რამეთუ მე ცოდვილი ვარ. იკუეთუ არა დაი-
ჯერებ სიტყუასა ჩემსა, არამედ საქმეთა ჩე-
მთაგან ისწავე, ვითარმედ ჩუენ მორწმუნენი
40 ტრისტისი ვართ და იგი არს სასოება ჩუენი
და ძალითა შისითა მკუდართა აღვადგენთ,
და კეთროვანთა განვსწმედთ, და ბრმათა
თუალთა აღუხილავთ, ყრუთა ვასმენთ, ღრე-
კილთა განვმართებთ, ეშმაკთა განვასხამთ
45 კაცთაგან; ვითარცა თქუა უფალმან ჩუენმან
ესუ ტრისტემან: „უკუეთუ იპოოს მტკიცე
სარწმუნოებად თქუენ თანა, არა თუ ესოდენ
ჰქმნეთ, არამედ უფროდს ამისა“. ანწყოდე

* კ. კაკელიძე, ეტიუდები ძვ. ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან, VII, თბ., 1961. გვ. 233-247.

მსაჯულო, ჩუენ არა თუ ერთი სასწაული ვქმნეთ, არამედ ფრიადი ღუანლი ვყოთ, და ვჰპრძოდით კაცთა ურნმუნოთა. Ծა ჩუენ არაოდეს განუტეოთ სარწმუნოება, ამისთვის აღდგომასა მკუდრეთით მოველით».

IV. ზითარცა ესმა ესე ხომსა და მწედართა მისთა, და კრებულსა დიდალსა ფრიად, რომელნი თანა დახუდეს, ჰრეუეს ცგათანგელეს: «შენ სთქუ, ვითარმედ ალადგენ მკუდართა. ცნ ესერა ქალაქსა შინა მომკუდარ არს ჭაბუკი, ძც დედაკაცისა ქურივისა, დღეს. ცნ ალადგინე იგი წინაშე ჩუენსა და გვრნმენეს ჩუენ, ვითარმედ სიტყუად შენი არს ჭეშმარიტი». შაშინ მოიღეს ცხედარი, რომელსა ზედა იდვა მკუდარი იგი, ხოლო წმიდამან ცგათანგელე ილოცა ტრისტის მიმართ და ალადგინა მკუდარი იგი და მისცა დედასა თვისა. ზითარცა იხილა ხომსმან და მწედართა და ყოველთა მოქალაქეთა, ყოველთა ერთობით დაუკრდა, და თვთ მკუდარსა მას, რომელი აცხოვნა, ჰრწმენა იმერთი. Ծა უკერდა ესე ყოველთა მთავართა, რომელი ძალი აქუნდა წმიდასა მას. Ծა მიერითგან ხედვიდეს მას, ვითარცა ანგელოზსა იმრთისასა.

V. ზითარცა წარწდა ათ ოდეს დღე, მოვიდა მეფუც ქალაქად წამასკედ, რახთა ყოს დღე-სასწაული ღმერთთა მისთა, ხუპრახის და შერიხდახის და ცოენახი. Ծა ვითარცა წარწდა ხუთი დღე, შეკრბეს წინაშე მეფისა წმიდასა ცგათანგელულსთვეს, და ჰრეუეს: «უფალო ჩუენო მეფე, არს აქა კაცი ტრისტეანც და ჰრეკვან ცგათანგელე, და რაა უკუე ვრქუათ მისთვეს, არა უწყით. ცრს კაცად წოდებული და საქმე მისი უზეშთაცის კაცთა არს, და რომელი რაა ვთქუათ მისთვეს, სამართალ არს. სახელსდებს იმერთსა თვისა და ფრიადთა სასწაულთა იქმს წინაშე ჩუენ ყოველთა კაცთასა. ჟყო აქა ჭაბუკი ძც ქურივისა და მოკუდა, ხოლო მან ილოცა და ალადგინა წინაშე ჩუენსა, და მწუხარებად მშობელისა მისისა სიხარულად გარდააქცია. Ծა არა ესე ხოლო ოდენ სასწაული ქმნა, არამედ სხუანი მრავალნი. ჸომელნი განკურნნა მან, ბრმანი ხედვიდეს, ყრუთა ესმოდა, უფერწონი ვიდოდეს, კეთროვანნი განწმიდნა, ეშმაკეულნი განკურნნა და არიან აქა, რომელთა იხილეს და ესე წამებენ ამას სასწაულსა, რომელი ქმნა».

VI. ზითარცა ესმა ესე მეფესა, დაუკრ-

და ფრიად. Ծა ვითარცა წარწდა ხუთი დღე, მაშინ შეიმოსა მეფემან ეშმაკი, ვითარცა სამოსელი, ფრიად განძვნდა და აღივსო გულის-წყრომითა და ბრძანა, რახთა მოვიდეს 5 წმიდა იგი წინაშე დალიჭსა მისსა. შას ჟამსა იყო წმიდა იგი ჰასაკითა და ოც და ათისა წლისა, რაუამს წარდგა წინაშე სევეროს მეფისა. ზითარცა იხილა, ჰრეუე: «შენ ხარა ცგათანგელე, რომელი ხარ შუენიერ ჰასაკითა, და შენთვის მაუწყეს მე მთავართა. ანყის ჭეშმარიტად სამართალმან ღმერთთამან, არა თუ დუხჭირად ვიხილე პირი შენი. უკენიერებითა პირისა შენისახთა ფრიად განვიხარე, ოდეს ვიხილე სახც შენი. Ծა ან კეთილ არს შენდა, დამორჩილებად ჩემდა, რახთა განიხარო ჩემ წინაშე; და სარგებელ არს შენდა. ჸემძლებელ ხარ ჰატივის-ცემად თავსა შენსა და სხუათაცა, უკუეთუ ისმინო და ჰყო ნება ჩემი. სამართალმან ღმრთისა ჩემისამან, ყოვლითა კეთილითა განსძღვე ტაბლისა ჩემისაგან. ცნ უზორე ღმერთთა და ისმინე ჩემი და განმიყავ თრად ცნობა შენი, და რომელი შენი კერძი არს, მას ნუ განუტეობ, არამედ იპყარ ღმერთიცა შენი შენდა, და აღიღე ირმიონიცა, და იყვნენ შენდა ორნი ღმერთი».

შიუგო ცგათანგელე და ჰრეუე: «მეფეო, გულარძნილი სიტყუად მარქუ მე! ვითარ განუტეო ცნობა ჩემი, ვითარ გნებავს გარდაქცევად ჩემი? ან ვითარ უკუე ვიცვალო გულის-სიტყუად ჩემი და სამართალი არა დავიცევ? და ვითარ ეგე შენ იტყვკ, რახთა დაუტევო ცნობა ჩემი და გონება, და ორსა გონებასა მიბრძანებ შესალვად. ჸოლო მე არა შევიწყნარებ ამას! ვითარცა ვის სტკივინ ასოდ ერთი და მის თანა ელმინ ყოველთა ასოთა მისთა; უკუეთუ ან წარწყმიდო ნახევარი ცნობისა ჩემისა, დაბნელდეს ყოველი გონება ჩემი. ზითარცა ვერ შესაძლებელ არს წყაროხისა თუალსა ერთსა აღმოდინებად ტკბილი და მწარც, ეგრცითვე არა შემიგავს მე, რა წარწყმიდო ცნობა ჩემი, და ორი სიტყუად არა გამოვიდეს ენისაგან ჩემისა. ჸურთხეულ არს იმერთი ცხოველი, ვითარმედ ეშმაკათა შეგინებულთა არა ვმსახურებ; ესრცი კურთხეულ არს იმერთი».

VII. Ծა ვითარცა წმიდამან დაასრულა სიტყუად თვისი, განრისხნა მეფუც სევეროს, და ფიცხელი სატანჯველი უჩუენა მას, რამეთუ განადნო ფისი და ზეთი, რახთა ამით წარწყმი-

დოს წმიდად იგი. ბა ჰრქუეს წმიდასა მონამე-სა, რაღთა უწინარცს გუემისა წარმოდგეს და უზოროს. შაშინ ჰრქუეს ყოველთა: «შესწირე ლმერთა, რაღთა შეგენინენ შენ, ვითარცა ყოველთა დამბადებელთა, და განთავისუ-ფლდე გუემათაგან». შიუგო ცგათანგელე და ჰრქუა: «არა თუ ლმერთი თქუენნი დამბადე-ბელნი არიან და არცა განმათავისუფლებელ-ნი, არამედ ეშმაკნი დაბადებულნი და ცეცხ-ლითა დამწვარნი და შეგინებულნი». შაშინ განრისხნა მეფუც და ჰრქუა მსახურთა თვესთა: «და არავინ მითხართ მე, ვინ ასწავა ამას ესე-ვითარი სიფროთხილც?» ჰრქუეს მას მსახურთა მისთა: «არავინ კაცთაგანმან ასწავა მაგას, არამედ უფალმან ჩუენმან ზესუ ტრისტე-მან ასწავა მაგას მცნებად კეთილი». სრქუა მეფემან: «ტრისტე ძე შარიამისი არს, ერ-თისა დედაკაცისა, და ზოსებისი, რომელი იგი ჰურიათა მოკლეს. შან მიჩუენნ მე ადგილი შისი, რაღთა მოვიპარო გუამი შისი!» ჰრქუეს მქედართა მისთა: «ოთხი ზღუდც არს გარე-მოს საფლავსა მისა, ხოლო ზგი მკუდრე-თით აღდგა და ცად აღვიდა. ბა ან ვითარ შემძლებელ ხარ, რაღთა მოიპარო?» ჰრქუა მეფემან: «მე ვევედრო ზრმიონსა, რამეთუ ის-მენს ჩემსა, და ალვიდეს ცად და გარდამოიყ-ვანოს ზგი და მოსცეს ჭელთა ჩემთა». სრქუეს მსახურთა: «დაყუდენ, მეფე, დაყუდენ. ცრა არს ლმერთი, რომელი შემძლებელ არს მიახ-ლებად მისა, რათამცა შეიპყრობს იგი ვინმე, რამეთუ ყოველი დაბადებულნი მის ქუეშე არიან, არამედ იგი შეიპყრობს ყოველთავე». სრქუა მეფემან: «რასა მეტყველ მე სიტყუასა ცუდსა! ან ესერა ვევედრო მე ღამე ყოველ ზრმიონს, და აღმიყვანოს ცად და გარდამოი-ყვანოს იგი, რომელსა მე ვეძიებ, და მომცეს ჭელთა ჩემთა». სრქუეს მსახურთა: «უწყოდე ესე, ჭ მეფე, რამეთუ ესევითარსა ამას ჰამ-ბავსა საქმც სეფრე მოციქულისა და სკმიონ მოგვსად აქუს. ქაუამს სკმიონ მოგვ გრძნებით აღფრინდა ზც ჰაერთა, და ვითარცა ილოცა ჰეფრე მოციქულმან, მყის გარდამოვარდა სი-მაღლისაგან ქუც და შეიმუსრა და მოკუდა. ცრამედ ჩუენ გასწავებთ, ჭ მეფე, ნუ შერ-ვალ ამას და ესევითარსა საქმესა ტრისტესა მიმართ, რაღთა არა გარდამოვარდე ქუც, რამეთუ ძალი მისი უზეშთაცს არს ყოველთა კაცთასა, და სიბრძნც მისი დააღნობს მთათა და შეაძრნუნებს ქუეყანასა და განლევს ქუ-

- 5 та და მოთხურის მაღნართა და წარწყმედს
სიკუდილითა კაცთა, მოძულეთა მისთა». სრ-
ქუა მეფემან მსახურთა: «სამართალმან ყოვ-
ელთა ღმერთამან, რომელთა ვხედავ, და
6 წრმიონს, ვითარმედ გრძნებად ჸალილეველ-
თა დამკვდრებულ არს გულთა თქუნთა და
მის გამო მოილებთ, რაღთა განამრავლოთ
სიტყვად». სრქუეს მსახურთა: «ჩუენ რომე-
ლი შეუძლეთ, გითხართ შენ მეფეო. ზა ან
10 წელმზიფებად გაქუს, ვითარცა გნებავს, ყავ».

VIII. შაშინ ბრძანა სევეროს მეფემან მთა-
ვართა თვესთა თანა, რაღთა მიუგდონ ლომ-
თა წმიდად იგი. ზა მუნქუესვე მოიყვანეს
15 ათორმეტნი ლომნი, და ვითარცა მოვიდეს
თიატრონსა მას, რომელ არს სახილველი,
რაღთა მიუტევნეს წმიდასა მოწამესა. ზა მოვ-
იდა მეფეც სევეროზ კრებულსა თანა დიდძალ-
20 სა, და წმიდად იგი მათ თანა მოიყვანეს. ზა
ვითარცა მოიყვანეს, მოიწია კრებული იგი
თიატრონსა მას, მოუწოდა მეფემან, რომელი
25 იგი ზრდიდა ლომთა, უბრძანა მას: «განაძნენ
ლომნი ან, და რაღთა შექამონ მდებარც ეგე».
სრქუა მელომემან: «პირველად მიუგდეთ ეგე
და ესრცით განვაძნენ იგინი. ქვემა ვაფრეჭო
30 ზედაცასა-ზედა, რაღთა განძნელენ მწარედ».
შაშინ ბრძანა მეფემან, რაღთა ალილონ და
მიუგდონ წმიდად იგი ლომთა და განბძარონ
მსწრაფლ. ზა ვითარცა მიუტევნეს ექუსნი
35 ლომნი წმიდასა მოწამესა, და ვითარცა მიეახ-
ლნეს მწეცნი იგი, შეუვრდეს ქუშე და ლოშ-
ნიდეს ფერწთა მისთა. ზა ვითარცა იხილა
40 მეფემან, ვითარმედ არა ავნეს მწეცთა მათ,
ბრძანა, რაღთა მიუტევნენ სხუანი ექუსნიცა.
ზა ვითარცა მიუტევნეს, სხუათაცა თაყუანი
45 სცეს, ვითარცა პირველთა მათ, და ვითარ-
ცა პირველნი იგი დაამდოვორნა იმერთმან,
შანვე შემდგომნი დაამშვდნა. შაშინ მეფემან
და ყოველმან კრებულმან წმა ყვეს დალადებ-
ით ლმრთისა მიმართ და თქეუს: «ერთ არს
50 იმერთი ტრისტეანეთა. ზა არა არს სხუად
იმერთი შისსა გარეშე, ჟომელი იქმს ესევი-
თარსა სასწაულსა». შაშინ ჰრწმენა იმერთი
მამათა და დედათა და ყრმათა, რიცხვთ ათას
55 სუთასთა კაცთა. წოლო მეფესა დაუკრძა
და თქეა: «დიდ ხარ ჟენ, იფალო, რომელი
მაღალთა შინა დამკვდრებულ ხარ, და ვერვინ
60 შემძლებელ არს სხუად დაყოფად პირთა ლომ-
თასა, გარნა შენ მხოლო იმერთი დიდებული».

თა წარვიდეს ყოველი იგი თვთოეული თვესთა ადგილთა, და უპყრა წელი წმიდასა მოწამესა და წარიყვანა მის თანა, რამეთუ დაუკურდა მას დიდებულება იმრთისა. ზა ვითარცა შევიდა პალატად თვესა, უთხრა ესე ჩასარას დედოფალსა, ცოლსა თვესა, დიდებული იგი სასწაული იმრთისა, და გამოცხადება ძალისა ზრისტისისა, და მოთმინება მართლისა მის, და შევრდომა მწეცთა. ზითარცა ესმა ესე დედოფალსა, დაუკურდა ძალი იგი ზრისტისი და პრქუა: «ჭ მეფე, ნუ განრისხნები სწრაფით ზრისტისმოყუარეთა, ერთისა სასწაულისა ხოლო კმა ყოფად, არამედ ჭეშმარიტება იყავნ და არა სახელისდება ოდენ. ჩუ ისწრაფი თხოვად სასწაულსა, კმა არს ერთი ხოლო, არამედ საქმეს სამართალი. ტკუეთუ არს სახელი, მოიღე, მოიღე ჭეშმარიტება სულისა სალხინებელი, რაღა მიემთხვო უმეტესსა სასწაულსა. ჟკითხე და დაიჯერე, რამეთუ რომელმან ალკრასხნა პირსა ლომთასა, მიეც ნეტარება პირალებად და ღალადებად იმრთისა მიმართ. ზა მონასა მას ზრისტისა კეთილად შეუკრდი, რაღა ლოცვა ყოს შენთვეს, და იქმნა მონა სულისა წმიდისა, და იყოს ცხორება შენი ბრნყინვალედ სიმართლითა». სრქუა მეფემან: «ვინად არს სიბრძნეს სიტყვასა ამის, ანუ სადა პჰოე ესე ნიჭი?» და უკურდა მეფესა. სრქუა მას დედოფალმან: «ესე სასწაული დაუსაბამოესა იმრთისა არს, და არა თუ ყოველთა ქუეყანისა მყოფთა თვთოეულად მიცემულ არს სიბრძნეს, არამედ რომელთამე უგუნურთაცა მისცემს სიბრძნესა გონიერებად». სრქუა მეფემან: «ყოველი ჭეშმარიტი სთქუ».

X. შაშინ პრქუა ცგათანგელე: «რად არს, რომელი განაშორებს სიბოროტესა კაცისაგან, და რად არს, რომელი დაამტკიცებს წადიერებასა კეთილად?» მიუგო მეფემან და პრქუა წმიდასა მოწამესა: «ჭ კაცო საღმრთოო, ზებუნება ყოვლისა კაცისა იქმს სასწაულსა. ცნ განაღე საგანძური პირისა შენისა და აღგვავსენ ჩუენ სასწაულითა იმრთისა შენისათა». შიუგო ცგათანგელე და პრქუა: «საუნჯე პირისა ჩემისა ზრისტი არს. ზა რომელიცა გინებს ითხოვე». სრქუა მეფემან: «მე რომელი მინებს, სასწაული ესე არს. ზა შენ შემძლებელ ხარ სიტყუად და საქმედ?» პრქუა ცგათანგელე: «სიტყუად თვინიერ საქმისა მკუდარ არს და საქმეს უსიტყუელად შემძლებელ

არს». სრქუა მეფემან: «იყო ვინმე ზოდა ჩამოიჭრა ქუცი, ან უკუეთუ შემძლებელ ხარ აღდგინებად?» პრქუა ცგათანგელე: «რომელი იმრთისა მიერ არს, ყოველსა შემძლებელ არს». სრქუა მეფემან: «აღდგინება ახალმომკუდარისა არა საკურველ არს, რამეთუ სული არსდა გუამსა შინა, და პაერისაგან გინა თუ სიფიცხისაგან სალმობისა სული შეუმოკლდების კაცსა და უტყუ იქმნების, და ვითარცა მკუდარი, უსულო ძენ მრავალ უამ. ზა მერმე მოიქცის და იქმნის მრთელ, არამედ ესე არს საკურველ – უკუეთუ ვინმე უსულო აღადგინოს. შაშინ ყოველმან დაბადებულმან ირწმუნოს მისი საქმეს. ცნ აქა უწინარტის ოცისა წლისა დაეცა გოდოლი ქალაქსა ჩუენსა და დაიპყრა ქუეშე ოც და ცხრა სული, და მოკლნა მამანი და დედანი და ყრმანი, და მოკუდეს. ზა ქუად გოდლისა წარიღეს სხუათა საშტონებელად, და ან შენ მოვედ მას ადგილსა და ილოცე მისა მიმართ, რომელმან ყოველი საიდუმლო შენი იცის. ზა შეინიე იმერთი შენი, რომელი აღადგინებს მკუდართა, რაღა მეთხვო და აღადგინენე იგინი, რომელი დაეპყრნეს, და აღმართო გოდოლი იგი, ვითარცა პირველ იყო, მაშინ განვიშორო ურწმუნოება ჩემი და ვიქმნე მორწმუნე იმრთისა შენისა ცხოველისა ჭეშმარიტად». შიუგო მოწამემან და პრქუა: «შემძლებელ არს იმერთი ჩემი აღმართება და გოდოლისა და აღდგინება მკუდართა, და ან მე ვხადო სახელსა იმრთისა ჩემისასა». სრქუა მეფემან: «უკუეთუ ჰყო ესე და ვიხილო თუალითა ჩემითა, ნახევარი ყოვლისა მეფობისა ჩემისა მიგცე შენ, და უზეშთაცს მთავართა ჩემთა გყო შენ და ფრიად გადიდო შენ, და მიგცე შენ ერნი მრავალნი, და აზნაურ გყო შენ ყოველთა ერთა ზედა და შეგეძინებოდიან შენ ერნი მრავალნი, და საქელმწიფოსა ჩემსა ვრქუა ესრცი, ვითარმედ ყოველნი რომელნი ხართ სამეუფოსა ჩემსა ქუეშე, ას ოთხმეოც და სუთი საყდარი, რომელნი დაიცვენ მცნებათა ჩემთა, ვრქუა ესრცი, ვითარმედ ესე არს წინაწარმეტყუელი და მოციქული და წმიდა და მართალი მონამტ». სრქუა ცგათანგელე: «ჭ მეფე, ნუ შეორგულდები შენ ამისთვეს, იმერთმან ჩემმან აღადგინეს იგინი».

XI. შაშინ განიხარა სევეროზ მეფემან საქმისა ამისთვეს და ხილვისა ახლისა, რომელი გამოცხადებად იყო. შაშინ წარავლინნა

ეფუძნან კაცნი ყოველსა საბრძანებელსა მისა სა წმობად ესრტო: «იმრთისა მიერ გამორჩეული კაცი გამოჩნდა და მრავალთა სასწაულთა იქმს, რამეთუ ინება, რაღთა ვცნათ ჩუენ – ქომელსა უპყრიეს ცად და ქუეყანად. სამწყსოხასა თვისისათვეს აღაშტონა ბაკი, რაღთა შეკრიბნეს ცხოვარნი ფკინი პირმეტყუელი იმერთმან, ქომელმან შექმნა ცად და დაამტკიცა ქუეყანად და ყოველთა ზედა ჭელმწიფე არს 7გი. ცნ გაუწყებ თქუენ, კეთილად იწყებს მეცნიერებითა თვისისა იმრთეებისაღთა; ზრისტემან გამოაჩინა ცვათანგელოც, და აპა ესერა გუახარებს ჩუენ აღმართებასა გოდლისასა, რომელი დაეცა უწინარტის ოცისა ნლისა, და ალდგომასა მკუდართასა, რომელი მას შინა მოწყუედილ არიან ყოვლითურთ. ცნ ყოველთა, რომელთა გესმეს სიტყუად ესე, წარმოვედით წამასკედ, რაღთა იხილოთ დიდებული ესე სასწაული. წა რომელთა არა ისმინონ, წარვსწყმიდო იგინი ბოროტად. ქლოო რომელი მოვიდეს, იხილოს საკურველი და იცნას იმერთი დამბადებელი თვისი». შაშინ წარავლინნა მქედარნი ვითარ ათას ორასი კაცი, და წარსცა წიგნები და წარვიდეს ყოველთა ქალაქთა და სოფლებთა, რომელი იყო საწელმწიფოსა ქუეშე სევეროს მეფისასა; რაღთა წარუკითხვდენ წიგნებსა მას ყოველსა ერსა. შაშინ მოვიდოდეს ყოველნი ქალაქსა წამასკესა, და წმობდა ქადაგი: «თუ რაუამს გესმეს ბრძანებად მეფისა, ყოველნი მოვედით ერთობით, რაღთა იხილოთ სასწაული». შაშინ მოვიდა კრებული დიდძალი, ვითარცა სიმრავლოც მკალთად ფრიად, და დაფარა პირი ქუეყანისა. ზითარცა იხილა მეფემან სიმრავლოც იგი ერისად დიდძალი, ბრძანა, რაღთა განყონ ათასეულად და აღრაცხონ. წა პოეს ათასეული ვითარ ცხრა ასი ათასი, და ოც და ათორმეტი ათასი.

XII. Ծա՛մին զուտարշաբա ցնա րուբեզ ըրուսած, Արքյա մեղյաման Շագատանցըլլես: «Սպասությ ցնեցավս Մեր, Րաջտա Տօմուրացլու յս յ ըրուսած Մերունո Շվոլաձ Մերճա, Րաջտա ուզնենց նաժմօձաձ Տարնմխնոյեծուսա Մերուսա. Եռուց ան Ոմրուտուսա Մերուսա մոմարտ դա օյֆնաս Տասնայլու.» Ծա՛մին աղջաց նմուգաց ոցո դա ցանմարդունա Քյելնո տշսնո Ցյուրաձ պուշչուտա ճամիճաձեծուսա մոմարտ Քյո՛մարուտուսա Ոմրուտուսա դա տյելա: «Ոմերուտու ցուսա դա վայրանուսաօ, պազ Տասնայլու, Րաջտա ունուլուս պուշչուման Քորուցույլման Ոմրույեծաց

- 5 **ჟენი**, რამეთუ ჟენ ხარ იმერთი მხოლოდ. ზა
ვითარცა აღასრულა ლოცვად თვისი, შეიძრა
მთად იგი და შეძრნუნდა ყოველი პირი ქუ-
ეყანისამ, ვიდრემდის ყოველი იგი ერი დაე-
ცა პირდაქცევით ქუეყანასა. შაშინ აღემარ-
თა გოდოლი იგი ვითარცა პირველ იყო, და
განცოცხლდეს და აღდგეს ყოველნი იგი
მკუდარნი, რომელნი დაეპყრნეს პირველად
გოდოლსა, ლოცვითა წმიდისა მონამისათა,
10 ვითარცა იგი იყვნეს პირველ. ზითარცა იგი
იყო დღეთა სენექირიმ მეფისა ზტ. ქაუამს
იგი მეორ იქმნა და მოივლინა ანგელოზი და
მოსრა ას ოთხმეოცი და ხუთი ათასი კაცი
წამსა შინა ერთსა, ეგრცითვე აქა მოივლინა.
15 **ცგათანგელშის** სიკეთისათვის ცხრა ას ოც და
ათორმეტი ათასი სული შეეძინა ჭრისტესა.
ქამეთუ ჸაბრიელ მთავარანგელოზმან განა-
პო ქუეყანად და გამოადინნა წყალნი, მდი-
ნარც დიდი ფრიად, შორის ერსა მას, რაღ-
20 თა ნათელ-იღონ ყოველთა. შაშინ ყოველნი
ერთობით აღივსნეს შიშითა და ადიდებდეს
იმერთსა, ხოლო ნეტარმან **ცგათანგელე** გუ-
ლის-ხმაყო, ვითარმედ სასწაულად გამოეცა
წყალი იგი. ქათა ლირს იქმნეს წყლითა მით
25 ერი იგი წმიდასა ნათლის-ლებასა, და ყოველ-
თა გულის-ხმა ყვეს ესე.

XIII. შაშინ მოინია ზეცით წმაა: «**ცგათან-გელე**, მონაო ჩემო, უპყარ წელი ერსა მაგას
და ნათელ ეც მათ სახელითა შამისათა და
30 ტისათა და სულისა წმიდისათა. ჸარნა
ხოლო მეფესა ნუ ნათელ სცემ, რამეთუ არა
დაიმარხავს ბეჭედსა ნათლის-ლებისასა». შა-
შინ იჩყონ ნათლისცემად ერსა მას. ზითარცა
35 მოვიდა მეფოც, რახთამცა ნათელ იღონ, დააყენა
მონამემან, და ჭრქუა: «დამაყენა მე იმერთმან
და ვერ ეგების ყოფად, და არცა არს ღონც».
40 ჸრქუა მეფემან: «არა მე ვბრძანეა ამის
ცხრა ას ოც და ათორმეტისა ათასისა კაცისა
მოწოდებად, რახთა იხილონ სასწაული? უკუე-
თუ, რომელთა ესე მე მოუწოდე, არა-მე იყოს
45 ნაწილი მწოდებელისა წოდებულთა თანა ერ-
თისაცა? ან უკუე მოწოდებულთა მეტი არს
მათი პატივი». ჸრქუა წმიდამან **ცგათანგე-ლე**: «არა აღმოგიკითხავსა თქუენ: მრავალინი
წოდებულ, ხოლო მცირედნი რჩეულ». შაშინ
დაიჯერა მეფემან და ნათელ სცა ყოველსა
ერსა, მაშინ იქმნა მშვდობად დიდი სამ წელ.

თანგელში და პრქუა მას: «პირველ შემგრძნიბე შენ მე, ხოლო ან უჩუენო ყოველთა კიდეთა ქუეყანისათა, რათა ისწავონ ყოველთა, ვითარმედ მეფე ვარ და შენ მე გადიდე». ქოლო წმიდამან მოწამემან პრქუა: «ესე ესრტთ არს, ხოლო ან რაასათკს მიწოდე მე გრძნეულად და მაოცრად?» პრქუა მეფემან: «მოვედ და უზორე ღმერთთა, და დაყუდენ!» პრქუა ცგათანაგელე: «ცუდად განიზრახავ ამას, ესე დაქსნდების, და მე ვერ შემძლებელ ვარ განძარცვად შჯულსა იმრთისასა. ცრამედ განმზადებულ ვარ დათმენად ყოველსავე რისხვასა და გულის-წყრომასა მაგას შენსა». შაშინ განრისხნა მეფე და ბრძანა, რათა შთააგდონ წმიდა იგი სალბობელსა კირისა აოთხმეოც დღე.

XV. შა ცნა ესე დედოფალმან ჩასარა, ვითარმედ მეფესა წარწყმედა ნებავს ცგათანგელში. შა მოვიდა და პრქუა მეფესა: «განათავისუფლე კაცი ესე მართალი და ნუ დამსვამ მე ქურივად. ჩუუკუე თქუას შენთვს სიტყუად და ცეცხლი გარდამოვარდეს ზეცით და მსწრაფლ დაწუნეს ყოველნი, რომელნი შეაწუხებენ მას». ესე რაა ესმა მეფესა, აღიზახა ვითარცა ლომმან და ბრძანა, რათა შთააგდონ მსწრაფლ საკირესა მას. შა ვითარცა შთააგდეს კირსა ახალსა და ქუად მძიმე დასდვეს ზედა მკერდსა მისისა და გარემოს მცველნი დაადგინნა, და ვითარცა ცნა დედოფალმან საქმე ესე, მოვიდა იდუმალ მცველთა მათ თანა, რომელნი სცვდეს, და პრქუა მათ: «ნუ გამოაცხადებთ საიდუმლოსა ჩემსა წინაშე მეფისა, რამეთუ მწადის მე ლოცვად იმრთისა მიმართ და ცხორებად უამსა ამას კაცისასა ამის თანა; რათა ვილოცვიდე მახლობელად მისა საპყრობილესა მას, რათა გამოუცხადოს იმრთმან ძალი ცვი ყოველთა მყოფთა ქუეყანისათა, რომელი ესე უგუნურება ყო მეფემან, რათა სრულ იქმნას გულის-თქუმად ჩემი. ცრამედ თქუენ დაიდუმეთ». ქოლო მათ პრწმენა და ყვეს, რაა იგი პრქუა მათ დედოფალმან. შაშინ შეუფემან ცათამან გამოუცხადა საიდუმლო ცვი, რამეთუ ხედვიდეს წმიდათა ანგელოზთა, რომელნი გარდამოვიდოდეს მისა ცხადად.

XVI. შა ვითარცა დასრულდა ოთხმეოცი დღე, პრქუა მეფემან მათ, რომელნი იგი სცვდეს ადგილსა მას: «რაა სასწაული იხილეთ გრძნებისა მისისად, მაცნობეთ მე. ეინა რაა

გრძნებად ამას ოთხმეოცსა დღესა». სრქუეს მცველთა მათ: «პირველსა ხოლო დღესა, ვიდრე უკუანასკნელადმდე, უამსა ქათმის ყივილისადმდე, ვიხილენით ცანი განხმულნი და სამნი კაცნი სპეტაკითა მოსილნი გარდამოწიდიან და მოვიდიან. უირველსა მას აქუნ სასაკუმევლე ბრწყინვალში, და მეორესა ბარძიმი ბრწყინვალში, და მესამესა აქუნ ლაგანი სავსტი ღვნითა. ესენი მოვიდიან ადგილსა მას, და აღადგინიან კაცი ესე ღმრთისად, და ესრტთ მისციან და შეაჭამიან ზეცისა საზრდელი იგი, და კუალად იქციან კაცნი იგი ცადვე. ესე ჩუენ ვიხილელ მეფე». ცქუა მეფემან: «სამნი იგი კაცი სამნი ღმერთის არიან, ერმიონ და სერაკლე და ცოლონ». სრქუეს მსახურთა: «არა ეგრე, უფალო ჩუენ მეფე. ერმიონ სპილენძი არს, სერაკლე კეცი არს, და ცოლონ ქუად არს, რომელთა ესე ვხედავთ. ცრამედ რომელნი იგი ჩუენ ვიხილენით, საზარელნი და საშინელნი იყვნეს ხილვითა. უირველი იგი სპეტაკ იყო ვითარცა თოვლი და თმად თავისა მისისა ვითარცა მზც ბრწყინვიდა და სამნივე იგი მსგავს იყვნეს ურთიერთას». შაშინ შეეშინა მეფესა, და მოუწოდა ცნანის ბრძენსა და პრქუა მას, ვითარმედ ესე და ესე იხილეს ყრმათა ჩუენთა. სრქუა ცნანია: «რომელი ესე იხილეს ყრმათა შენთა, შ მეფე, სამი, სამებად არს, ვითარცა იგი ტრისტეანენი იტყვან და თაყუანის სცემენ, დიდებული სამებად არს იგი და ყოვლადვე განუყოფელი». სრქუა მეფემან: «ბოროტი სიტყუად მითხარ მე ესე!» პრქუა ცნანია: «ან გამოჩნდეს სიუქმარც ჩემი, გინა თუ კეთილი შენისა სიბრძნისად, და სცნა». სრქუა მეფემან: «სამართალმან ღმრთისამან, ვითარცა კეთილმან სამჭედურმან, ყოველთაგან თევზთა მოინადირის, რომელნი იღვძებენ წყლის-კიდესა, ეგრტვე კაცი ესე არს მომნადირებელი». შაშინ ბრძანა, რათა განაღონ საკირც იგი და გამოიხვან ძუალნი მოწამისანი. შა ვითარცა განაღეს საკირც იგი, იხილეს წმიდა იგი ვითარცა ანგელოზი ღმრთისად, განბრწყინვებული სახითა. ზითარცა ცნეს ყოველთა, ვითარმედ პოვეს ცოცხალი საფლავსა მას შინა, მაშინ მორბილდეს ყოველნი დიდნი და მცირენი კრებული ერისად, რათა იხილონ დიდებული ესე მოწამც. შაშინ ჭმა ყო ცნანია ბრძენმან და თქუა: «გიხაროდენ ცგათანგელე, რომელი მოთმინე იქმენ

და მიენდევ ტრისტესა. ცნ უწყი, ვითარმედ დიდ არს იმერთი შენი!» და დედოფალი მხიარულ იქმნა მართლისა მის მოთმინებასა და ხილვასა.

XVII. ზაუკრდა კუალად მეფესა ფრიად და შეიძყრა მოწამული ჭელითა და პრეზუა: «დიდი საკრველი ჰქმენ!» და შეეშინა თხრობად, რაც იგი ეხილვა მსახურთა, არამედ პრეზუა მას: «მითხარ მე, ვითარ ესოდენთა დღეთა არა მოჰკუედ ტანჯვითა საკირესა მას შინა? – და კუალად პრეზუა მეფემან, – მითხარ მე, ჭაბუკო, რამეთუ იჭუსა შინა ვარ მე, უკუე დედაკაცისაგან მოვიდეს ტრისტი და იმერთი ჭორცითა სავსტი, ვერ შესაძლებელ არს ესე. ზა კუალად სამებად ერთარსებად ჰქა-დაგებთ იმრთებასა და ასწავებთ. შეიძე არს ესე სიტყუად. ცნ მითხარ მე, რომელი წერილი იტყვს, ვითარმედ ჭტი იმრთი-სა დედაკაცისაგან მოსლვად არს?» პრეზუა ცგათანგელე: «წერილ არს ესე, ვითარმედ: უამთა უკუანასკნელთა იშვეს სულისაგან ჩმიდისა ჩრდილი და მშობელმან მისმან მამაკაცი არა იცოდის, და ვერცა ვინ შემძლებელ არს თქუმად ქუეყანასა, ვითარმედ უვის მამად ამას ყრმასა; და კუალად წერილ არს: ესე არს იმერთი და არავინ არს სხუა შისა გარეშე, პოვა გზად სიმართლისა და მისცა ზაკობს, მონასა თვისა, და ამისა შემდგომად გამოჩნდა ქუეყანასა ზედა და კაცთა თანა აღიზარდა ჩუენისა ცხორებისათვეს». ზრეუა მეფემან: «კეთილად სთქუ, უკუეთუ საჩინო არს». ზრეუა ცგათანგელე: «გამომიცხადე მე და გიჩუენო შენ». ზრეუა მეფემან: «უკუეთუ შემძლებელ ხარ, დამარწმუნე ამით, რახთა აღივსოს ცავ ღრუბლითა და ცროდის წკმა, რამეთუ ხუთი თუშტი გარდასრულ არს ზამთრისაგან წელინადისა და არა მოსრულ არს წკმა ქუეყანასა ზედა». ზრეუა ცგათანგელე: «მაცადე მე, რახთა ვილოცო იმრთისა ჩემისა მიმართ და იყოს ეგრე». შეიძინ ვითარცა ილოცა წმიდამან, მყის აღივსო ცავ ღრუბლითა და გარდამოვდა წკმა დიდძალი ქუეყანასა ზედა.

XVIII. ზაუკრდა ესე მეფესა და პრეზუა ცგათანგელეს: «გამოგვცხადელა ერთგზის, უკუეთუ იყოს ესრტი ან ჟეშმარიტად და ნუ გცონის ღოცვად იმრთისა შენისა მიმართ, და განძლიერდი სასწაულითა იმრთისა შენისათა, ვითარცა პირველ ვინილეთ. ჩამსა შინა გოდოლი აღმართე და მკუდარნი აღადგინენ

და კუალად კეთილად მოვიდა წკმა. ცნცა ყავ ნებად ჩემი და მოუწოდე ცოფთა და პეროვანთაცა და ყრუთა და ბრმათა და ეშმაკეულთა და მკელობელთა და მით გამოვცადო ტრისტი შენი, უკუეთუ განკურნეს წინაშე ჩემსა ესენი ცხადად, და წმიდად განისანენ სენი მათინი, მე აღვიარო იმერთი შენი და აწვე გეტყვ, ვითარმედ ქუეყანად აღივსოს სარწმუნოებითა ტრისტისითა». შეიძინ წმი-დამან ცგათანგელე ხადა ღფალსა ჩუენსა წესუ ტრისტესა, ვითარცა ეძიებდა მეფე და მოუწოდა ვნებულთა მათ. ზა ვითარცა ილოცა წმიდამან მათთვს, მსწრაფლ განიკურნეს ყოველნი. შეიძინ ყოველმან ერმან წმა ყვეს წმითა დიდითა და თქუეს: «ჟეშმარიტსა ვიტყვთ, ვითარმედ არა არს სხუა იმერთი, გარნა ტრისტი იმერთი დიდებული».

XIX. წოლო მეფემან უმეტესად შესძინა და თქუა კუალად: «მნებავს გამოცდად ერთგზისძა. ზა ვიყავ მე ბოსტანსა შინა ჩემსა და ვიდოდე, და ვიხილენ ორნი ხენი ვაშლნი გამწმარნი, და არა გამოელო ნაყოფი. ცნ უკუე მოხვდე მას ადგილსა და ილოცო და ყონ ხეთა მათ ნაყოფი და ფურცელი». შეიძინ წარ-ვიდეს წმიდად იგი, მეფე და მთავარნი ადგილსა მას. ზა ვითარცა ყო ღოცვად, მყის ყვეს ხეთა მათ ფურცელი და უკავილი და ნაყოფი ჟამსა ზამთრისასა. შეიძინ თქუა სევეროზ მეფემან: «კეთილად ვინილე სასწაული ესე და ზარი დამეცა, რამეთუ თვინიერ ბუნებისა მოიქცა ბუნებად და უჟამოდ გამოიღო ნაყოფი». შეიძინ უპყრა მეფემან წელი ნეტარსა მას, და წარვიდეს პალატად და უკრდა ნიჭი ესე იმრთისად.

XX. და ვითარცა წარჟედა ხუთი დღლე, პრეზუა სევეროს მეფემან წმიდასა მოწამესა: «მე უწყი, ვითარმედ არა არს სხუა იმერთი, გარნა წესუ ტრისტი. წოლო შენ ან წარვედ ქალაქად წამასკედ და წარიყვანენ ქუეთნი სტრატიოტნი, კაცნი მტკიცენი სარწმუნოებასა, და მივედ და დაარღვენ ტაძარნი და შემუსრენ და დალენნენ ყოველნი კერპნი, რომელნი არიან ქალაქსა შინა წამასკისასა. წიდებად იმერთსა და მადლი». შეიძინ წარ-ვიდა წმიდად იგი დალენად, და დალენნა ყოველნი კერპნი, რომელნი იყვნეს მუნ და იქმნა მშვდობად დიდი და დაყუდნეს ყოველნი ტრისტეანენი ქალაქსა წამასკეს და ყოველთა ადგილთა. შას ჟამსა მეფემან სევეროს

წარავლინა და მოიყვანნა ორნი ეპისკოპოზზი, და აკურთხა წმიდად ცგათანგელი ეპისკოპოზად ქალაქსა ზედა წამასკოს. ქოლო დედოფალმან ჩასარა ვითარცა იხილა, რა-მეთუ სევეროს არა შეიწყნარა სარწმუნოებად მართალი, სრულიად განეშორა მისგან.

XXI. Ծա Շեմգցոմագ Տամիսա Եղանակ մոյշու մագ
մեցու Սահմանութ, դա օքպրա մեցոնքազ Լոռու-
նք ժմիս-Եղանակ միտման, դա զոտարու Շեզունդա
յալայիսա Ծամասկուս, Կյուլ պո, Րաքտա Կյալանգա
ալմարտնես Կյունոն, Ռոմելնո დա Եմինոնես Եմո-
ւասա Շատանցելոց ծրճանքուտա Սահմանու մը-
ցուսաքտա Պորցուլ. Առլու Եմունդա շես մոյշենա
Ենոնազ դա Արքունա մաս: «Հասկեցեր Շէնքնենուսագան
Կյունուտա Քամրուսա, Րաքտա Արա Ենարսնցմուց!» Արք-
ունա Լոռունու: «Վեր Շեմծլուեպել Խար Հապենց-
իազ Իյմիզա, Զոտարու Հապենց մեցու Սահմանու
Ժլուտ, Րամետու Շոնօլու Յար մը Տորուսագան
Ենատեսացտա Իյմտացվա!» Հա ծրճանա, Րաքտա
միտրագլ մոցունց Ենոնամի Հալույիսա միւսսա.
Ծա Զոտարու Ենարգա Եմունդա օցո, Արքունա մաս
Լոռունու: «Մարտա Հարնցմունցուլուն
դա Անոնքայցունուրու! Ֆյումարուտա մալման
Ղրմունուսման, Վեր Գաներու Կյուլտա Իյմտացան
Կուբեալու, Արամեց միտրագլ Յծրճանու դա Գե-
շուցիւն Միյալու գուցենուտա». Դուտարու օե-
ուլա Եմունդաման, Զոտարմեց Շեստյուր միլացրու
օցո, մոտմուն օյմնա Եմունդա օցո Շրուագ. Ծա
մրացալու Տագինչացու Արա Տարցեպել յոյն մը-
ցուսա, Հա յունանաւսկուն ծրճանա, Րաքտա մա-
կալուտա Ալասրուլուն Եմունդա օցո. Մամուն Շե-
ուպիրուս Եմունդա օցո մասենուտա միջուսատա դա

ნარიყვანეს ადგილსა, რომელ ენება 0თვალსა, და მუნ ალასრულებს ნამებად მისი.

XXII. 7ყო ვინმე კაცი, რომელსა ერქუა 7-
ლონიო, ერთი მწედართაგანი, მთავარი ქალაქ-
ისა ზამასკისაა, და ედგა მას აგარაკი მცირტ
მახლობელად ქალაქსა მას აღმოსავალით კე-
რძო, ვითარ ნახევარ უტევან. შუნ მიიყვა-
ნეს წმიდად იგი, მაშინ წმიდამან მოიდრიკენა
მუქლნი თვესნი და ილოცა ლმრთისა მიმართ.

Ծա մոռնիա միսա չմիաց դա ჰერქუა: «Ըցათანგე-
ლე, მ მონაო ჩემო, ამიერითვან არღარა იყოს

სახელი შენი ცგათანგელება, არამედ გენოდლის ცგათონ-ანგელოზ, ამიერითგან გუამი შენი იყოს შესავედრებელ და სარგებელ ყოველთა

კიდეთა უკეყანისათა. მაგრაველი რომელი ხადოდიან სახელსა შენსა, მეობ ეყავ მათ ყოველთა სენთა და საუკუნესა მას ყოველი კუთხის მიერთ ხდება.

ენამა წმიდად ცგაოთონ-ანგელოზ თთუე-
ლის სახე და სახელი და სახელი და სახელი

მელსა ჰშუენის პატივი და თაყუანის-ცემად
ძამისა თანა სულით წმიდითურთ, ან და მა-
რადის და უკუნითი უკუნისამდე, ამინ.

